

BEN H. WINTERS

POSLEDNI POLICAJT

TRIFID

Přeložila Miroslava Polová.

Ben H. Winters

Poslední policajt

*Tato kniha ani žádná její část nesmí být kopírována,
rozmnožována ani jinak šířena bez písemného
souhlasu vydavatele.*

The Last Policeman

Copyright © 2012 by Ben H. Winters

All rights reserved.

First published in English by Quirk Books,
Philadelphia, Pennsylvania.

Translation © Miroslava Polová, 2015

Cover © Milan Malík, 2015

© Stanislav Juhaňák – Triton, 2015

ISBN 978-80-7387-776-7

Stanislav Juhaňák – TRITON, Vykáňská 5, 100 00 Praha 10
www.tridistri.cz

BEN H. WINTERS

**POSLEDNÍ
POLICAJT**

BEN H. WINTERS

POSLEDNÍ POLICAJT

STANISLAV JUHAŇÁK – TRITON

*Andrewu Wintersovi
z concordských Wintersů*

*„I pro Voltaira, racionalistu nad racionalisty,
byla čistě racionální sebevražda něčím fantaskním
a lehce bizarním, něco jako kometa nebo dvouhlavá ovce.“*

Al Alvarez: The Savage God: A Study of Suicide

„A ze zatáčky si to šine pomalejš courák.“

Bob Dylan: „Slow Train“

ČÁST PRVNÍ

MĚSTO OBĚŠENCŮ

Úterý 20. března

Rektascenze 19 h 02 min 54.4 s

Deklinace $-34^{\circ}11'39''$

Elongace 78.0°

Delta 3.195 amplitudy

1.

Zírám na toho pojišťováka a on zírá na mě, dvě zastřené šedé oči za staromódními želvovinovými brýlemi, a já mám takový ten hrozivý pocit plný předtuch, že to je snad, kruci, ono, a jen nevím, jestli jsem na to připravený, vážně nevím.

Přimhouřím oči, uklidním se, poposednu si, abych na něj líp viděl, a prohlédnu si ho ještě jednou – brýle na očích, nevýrazná brada, počínající pleš, černý pásek těsně obtočený kolem krku a utažený pod bradou.

Je to ono. Opravdu je? Nevím.

Zhluboka se nadechnu, přinutím se soustředit, vytěsňuji všechno kromě mrtvol, odstřihávám se od špinavé podlahy a ubíjejícího muzakového rock-and-rollu, který se valí z laciných reproduktorů ve stropě.

Ten smrad mě ničí. Pronikavý a těžce nepříjemný óder připomínající koňskou stáj, kde se rozlil olej z fritáku. Na tomhle světě je pořád spousta prací, které se dělají pořádně a důsledně, ale noční úklid záchodků v nonstop fast-foodu mezi ně fakt nepatří. Typický příklad: pojišťovák se zhroutil mezi záchodovou mísu a mdle zelenou stěnu kabiny a tam zůstal svalený několik hodin, než sem náhodou vstoupil strážník Michelson, který si potřeboval odskočit, a našel ho.

Michelson to samozřejmě nahlásil jako paragraf 10-54, a tak to taky vypadá. Jedna věc, kterou jsem se za posledních pár měsíců naučil – jedna věc, kterou jsme se naučili všichni – je, že sebevražda oběšením jen vzácně dopadne houpáním na lampě nebo na trámu jako ve filmech. Pokud to ten člověk myslí vážně – a v dnešní době to myslí vážně každý – tak se sebevrah přiváže na kliku u dveří nebo na věšák nebo – jako to zjevně udělal tenhle pojišťovák – k nějaké vodorovné tyči, jako je třeba tohle držadlo v kabině pro handicapované. A pak se jen předkloní, aby si vlastní vahou utáhl šňůru a zaškrtil si dýchací cesty.

Nakláním se, natáčím a hrbím se ve snaze najít takovou polohu, abych se vedle pojišťováků pohodlně vešel, aniž bych přitom spadl nebo nechal po celém místě činu svoje otisky prstů. Za ty tři a půl měsíce, co jsem detektivem, jsem měl takových už devět a pořád jsem si ještě nedokázal zvyknout na to, co smrt zadušením udělá s lidským obličejem: oči vypoulené hrůzou a protkané tenkou červenou krvavou pavučinkou; jazyk vyplazený a svěšený na stranu; rty odulé a na okrajích nafialovělé.

Zavřu oči, promnu si je klouby na rukou a znovu se podívám, snažím se získat dojem, jak asi pojišťovák vypadal zaživa. Hezký nebyl, to se pozná hned. Obličej je těstovitý a všechny rozměry jsou maličko mimo: příliš malá brada, příliš velký nos, oči za silnými brýlemi vypadají skoro jako korálky.

Na pohled to vypadá, že se pojišťovák uškrtil dlouhým černým páskem. Jeden konec přivázal na držadlo a na druhém konci si uvázal oprátku s uzlem, který se mu teď surově zaryl zespu do ohryzku.

„Ahoj, brachu. Tak kdopak je ten váš kámoš?“

„Peter Anthony Zell,“ odpovídám tiše a přes rameno se ohlédnou nahoru na Dotsetha, který otevřel dveře kabiny a teď nade mnou stojí v apartním kostkovaném šátku a s hrnkem horkého mcdonaldovského kafe a šklebí se na mě.

„Běloch. Třicet osm let. Pracoval v pojišťovnictví.“

„Nechte mě hádat,“ žádá Dotseth. „Sežral ho žralok. Ach ne, počkejte: sebevražda. Je to sebevražda?“

„Vypadá to tak.“

„Jsem otřesen! Otřesen!“ Denny Dotseth je náměstek generálního prokurátora, ostřílený harcovník se stříbrnými vlasy a širokým, srdečným obličejem. „Ach bože, to mě moc mrzí, Hanku. Nechcete kafe?“

„Ne, díky, pane.“

Podám Dotsethovi hlášení o tom, co jsem zjistil z černé koženkové náprsní tašky, kterou měla oběť v zadní kapse.

Zell byl zaměstnán u společnosti Merrimack Life and Fire, která má kanceláře ve Water West Building u Eagle Square. Malá sbírka útržků z lístků do kina, všechny z posledních tří měsíců, vypovídá o zálibě v adolescentních dobrodružstvích: znovu uváděný *Pán prstenů*; dva díly sci-fi seriálu *Distant Pale Glimmers*; *DC-versus-Marvel* v IMAX v Ho-oksettu. Ani stopy po rodině; ostatně v náprsní tašce nejsou vůbec žádné fotografie. Osmdesát pět dolarů v pěti a desetidolarovkách. A řidičák s adresou tady ve městě: Matthew Street Extension 14, South Concord.

„No jasně. Tam to znám. Prima řadovky, támhletím směrem. Rolly Lewis tam má taky jednu.“

„A je pomlácený.“

„Rolly?“

„Mrtvý. Podívejte se.“ Obrátím se zpátky ke znetvořenému obličejí pojišťováka a ukážu na shluk nažloutlých modřin na horní části pravé tváře. „Někdo mu jednu vrazil, ale pořádně.“

„No jo. To je jasné.“

Dotseth si zívne a usrkne si káfe. Newhampshireské právní předpisy dříve vyžadovaly, aby byl při každém nálezů mrtvoly přivolán někdo z úřadu generálního prokurátora, aby se na tom pro případ, že by se z toho vyklubalo podezření z vraždy, podílela prokuratura úplně od začátku. V půli ledna státní zákonodárny sbor tento požadavek vzhledem k současným neobvyklým okolnostem zrušil jako neúměrně zatěžující, protože Dotseth a jeho kolegové se vláčeli po celém státě sem a tam, jen aby pak čuměli jako vrány na místě vraždy, které žádným místem vraždy nebylo. Teď je na zvážení vyšetřujícího policisty, jestli zavolá k paragrafu 10-54 nějakého NGP. Já se obvykle nerozpakuju a svého si zavolám.

„A co je jinak nového, mladíku?“ ptá se Dotseth. „Pořád hraje raketbálek?“

„Já raketbal nehraji, pane,“ odpovídám. Poslouchám jen na půl ucha, oči pořád upírám na mrtvého.

„Ne? Tak koho jsem to myslel?“

Poklepávám si prstem o bradu. Zell byl malý, necelých 168 centimetrů na výšku; podsaditý, v pase zakulacený. Do háje, pořád mi to vrtá hlavou, protože na tom těle, na té mrtvole, na této domnělé sebevraždě je něco nepatřičného, a já se snažím přijít na to, co to je.

„Žádný telefon,“ mumlám.

„Cože?“

„Náprsní tašku má tady, i klíče, ale nikde žádný mobil.“

Dotseth pokrčí rameny. „O co, že ho vyhodil. Beth zrovna vyhodila ten svůj. Spojení začíná být tak pofidérní, že usoudila, že teď už se bez toho krámu klidně obejde.“

Kývám, mumlám: „Jistě, jistě,“ ale neodvracím zrak od Zella.

„A taky žádný dopis.“

„Co?“

„Není tu žádný dopis na rozloučenou.“

„Aha, no jo.“ Znovu pokrčí rameny. „Ten pravděpodobně najde nějaký kamarád. Nebo třeba šéf.“ Usměje se a dopije kafe. „Pravda, všichni tihle lidičkové po sobě nechávají vysvětlující dopisy. Nicméně se dá říct, že v tomto případě nějaké vysvětlení není nezbytně nutné, že?“

„Ano, pane,“ říkám a rukou si přeježu knír. „Jistěže.“

Minulý týden se v Káthmándú sešlo tisíc poutníků z celé jihovýchodní Asie a vstoupilo do obrovské pohřební hranice obklopené kruhem mnichů, kteří jim k tomu monotónně prozpěvovali a pak napochodovali do plamenů sami. U starých národů ve střední Evropě kvete obchod s naučnými DVD: *Jak si zatížit kapsy kameny*, *Jak si podomácku namíchat barbiturátový koktejl*. Na americkém Středozápadě – v Kansas City, St. Louis, Des Moines – jsou trendem střelné zbraně; z valné většiny se používá k prostřelení hlavy brokovnice.

A newhampshireský Concord se z nějakého důvodu stal městem oběšenců. Zhroucené mrtvolky se objevují na zácho-

dech, v garážích, v rozestavěných základech. Jeden majitel nábytkářství se o to minulý týden v pátek pokusil v hollywoodském stylu – oběsil se na pásku od županu na přečnívajícím okapu, ale okapní roura se zlomila a on se živý zřítíl dolů na dvůr a zlámal si všechny čtyři končetiny.

„V každém případě je to tragédie,“ uzavírá to dobromyslně Dotseth. „Každá jedna sebevražda je tragédie.“

Letmo mrkne na hodinky, rád by už vypadl. Ale já tam pořád dřepím, pořád pátravě přejíždím očima tělo mrtvého pojišťováka. Na svůj poslední den na zemi si Peter Zell vybral zmačkaný hnědý oblek a světle modrou oblekovou košili na knoflíčky. Ponožky spolu neladí, obě jsou hnědé, ale jedna je tmavá, druhá světlejší, u obou elasticita povolila a sjíždějí mu z lýtek. Pásek kolem krku, který doktorka Fentonová nazve ligaturou, je nádherná záležitost: lesklá černá kůže, na zlaté přezce jsou vyražená písmena B&R.

„Detektive? Hej?“ ozve se Dotseth a já k němu vyjeveně vzhlednu. „Ještě něco byste mi chtěl sdělit?“

„Ne, pane. Děkuji vám.“

„V pohodě. Bylo mi potěšením jako vždy, mladíku.“

„Moment, počkejte.“

„Ano?“

Vstanu, narovnáám se a obrátím se k němu. „Takže – chci někoho zavraždit.“

Pauza. Dotseth pobaveně čeká, ztělesněná trpělivost. „Jasně.“

„A žiju v čase a místě, kde lidé páchají sebevraždy každou chvíli. Všude. Napravo nalevo. Je to město oběšenců.“

„Fajn.“

„Nepostupoval bych tak, že svou oběť zabiju a pak to narařím, aby to vypadalo jako sebevražda?“

„Možná.“

„Možná ano, že?“

„Jo. Možná. Ale zrovna tohleto?“ bodne Dotseth rozverně palcem směrem ke zhroucené mrtvole. „To je sebevražda.“

Spiklenecky na mě mrkne, rozrazí dveře od pánské toalety a nechá mě s Peterem Zellem o samotě.

„Takže jak, Čahoune? Čekáme, až si pro něj přijedou havrani, nebo tu pinnnnatu odřízneme sami?“

Zpražím policistu Michelsona přísným, nesouhlasným pohledem. Nesnáším takovou tu frajerskou, rádoby drsnáčkou morbiditu jako „havrani“, „pinnnnata“ a podobné výrazy, a Ritchie Michelson ví, že to nesnáším, a právě proto mě teď takhle prudí. Čeká u dveří na pánskou toaletu a teoreticky střeží místo činu, přičemž ovšem vyjídá ze žlutého celofánového obalu McMuffin s vajíčkem a na košili od uniformy mu kape světlá mastnota.

„No tak, Michelsone. Je tu mrtvý člověk.“

„Promiň, Čahoune.“

Ani z té přezdívky nejsem odvázaný a i to Ritchie ví.

„Do hodiny by tu měl být někdo od doktorky Fentonové,“ sdělím mu a Michelson přikývne a řhne si do pěsti.

„Takže ty to chceš předat Fentonové, jo?“ Zmačká obal od snídaňového sendviče a mrští s ním do koše. „Myslel jsem, že už sebevraždy nedělá.“

„To je na uvážení detektiva,“ odpovídám, „a já si myslím, že v tomto případě je pitva odůvodněná.“

„Fakt, jo?“

„Jo.“

Ve skutečnosti ho to nezajímá. Zato Trish McConnelllová, drobná, energická policistka, které trčí zpod pochůzkářské čepice černý koňský ohon, se mezitím rovnou začala věnovat své práci. Zahnala k nápojovému pultu na protější straně restaurace chumel teenagerů a už shromažďuje výpovědi. Blok má vyndaný, pero se jenjen míhá – předvídá a rovnou plní pokyny svého nadřízeného vyšetřovatele. Policistku McConnelllovou mám rád.

„Ale víš ty co?“ říká Michelson, který mluví, jen aby řeč nestála nebo spíš jen aby mě štvál. „Na ředitelství říkají, že si tady máme hodně rychle sbalit fidlátka.“

„To vím.“

„Hlavní je veřejný klid a pořádek a tak.“

„Ano.“

„Plus majitel co nevidět vypění, že má zavřené toalety.“

Sleduju Michelsonův pohled k pultu a brunátnému majiteli McDonalda – upírá na nás neohrožený pohled, jemuž dodává ostře žlutá košile a vesta v barvě kečupu nádech komičnosti. Každá minuta policejní přítomnosti znamená minutu ztráty zisku a je jasné, že kdyby se ten chlápek odhodlal riskovat vazbu podle hlavy XVI, už by byl u mě a šermoval by mi prstem před obličejem. Vedle ředitele stojí mladý výrostek, ostříhaný jen zepředu – na zádech se mu zpod firemní kšiltovky, obrácené štítkem dozadu, derou dlouhé vlasy – a drže se ušklebuje tu na svého rozladěného šéfa, tu na dvojici policistů; ještě se nerozhodl, kdo si víc zaslouží jeho pohrdání.

„Ten bude v pohodě,“ říkám Michelsonovi. „Být to loni, bylo by místo zločinu uzavřené na šest až dvanáct hodin, a to celé, nejen pánské záchodky.“

Michelson pokrčí rameny. „Nová doba.“

Zachmuřím se a obrátím se k majiteli zády; jen ať se kapku podusí. Vždyť to ani není pravý McDonald. Žádné pravé McDonaldy už neexistují. Společnost to zabalila loni v srpnu; devadesát čtyři procent ceny se vypařilo během třítydenní paniky na trhu a nakonec po ní zůstaly jen statisíce prázdných pestrobarevných prosklených sálů. Z mnoha z nich, jako třeba z toho na concordské Main Street, v kterém teď stojíme, se posléze staly pirátské restaurace, vlastněné a provozované místními podnikavci, jako je právě támhleten můj nový kámoš, kteří čile podnikají v zavedeném jídelníčku, aniž by museli potit licenční poplatky.

Ani žádný pravý 7-Elevens už není, a ani žádný pravý Dunkin' Donuts. Pořád sice ještě existují pravé Panery, jenže ta dvojice, která celý řetězec vlastní, prošla výraznou duchovní obrodou a posléze obsadila většinu provozoven svými souvěrci, takže pokud člověk nechce slyšet evangelium, nemá cenu tam chodit.

Mávnu na McConnellovou, ať přijde k nám, sdělím jí i Michelsonovi, že to budeme vyšetřovat jako podezřelé úmrtí, a snažím se ignorovat Ritchieho sarkasticky povytažené obočí. Zato McConnellová vážně přikývne a pleskne blokem, aby si nahodila čistý list. Oběma policistům přítomným na místě činu pak udělím příslušné rozkazy: McConnellová dokončí sbírání výpovědí a pak půjde najít a informovat rodinu oběti. Michelson zůstane tady u dveří a bude střežit místo činu, dokud si pro mrtvého nepřijede někdo od Fentonové.

„Máte to mít,“ říká McConnellová a pleskne blokem, aby se zavřel.

„Sakra práce,“ uleví si Michelson.

„No tak, Ritchie,“ brzdím ho. „Je tu mrtvý člověk.“

„Jo, Čahoune,“ odsekne. „To už jsi říkal.“

Zasalutuju kolegům, kývnu jim na rozloučenou a jdu, ale ledva sáhnu po klice postranních dveří, jimiž se vychází na parkoviště McDonalda, na místě strnu, protože k nim zrovna míří nervózní žena v červené zimní čepici, ale bez svrchníku, ba ani deštník proti vytrvalému hustému sněžení nemá, a v tenkých střevíčkách jí to v břechce na parkovišti klouže – jako by sem právě odněkud vyběhla. Vzápětí mě uvidí, zjistí, že se na ni dívám, a já přesně postřehnu okamžik, kdy pozná, že jsem policista, ustaraně svaští obočí, obrátí se na podpatku a spěchá pryč.

Opatrně manévruju ve svém služebním Chevroletu Impala od McDonalda po State Street na sever; na silnici leží čtvrt coulu namrzlé břečky. Postranní ulice lemují zaparkovaná auta, opuštěná auta, na jejichž čelních sklech se hromadí sněhové návěje. Míjím Capitol Center for the Arts, hezkou červenou cihlovou budovu se širokými okny, a cestou letmo mrknu na natřískanou kavárnu, kterou si někdo otevřel na protější straně ulice. Před Collierem se vine fronta zákazníků, železářství muselo dostat nové zboží. Žárovky. Lopaty. Hřebíky. Na žebříku stojí nějaký středoškolák, černým fixem škrtá na kartónu, který slouží jako reklamní tabule, staré ceny a wpisuje nové.

Osmáctyřicet hodin, říkám si v duchu pořád dokola. Většina případů vraždy, které se vyřeší, se vyřeší do osmačtyřiceti hodin od spáchání zločinu.

Moje auto je na vozovce jediné, takže se po mně chodci otáčejí a sledují mě. O zabeđené dveře hypoteční a realitní firmy White Peak se opírá nějaký žebrák. Před vestibulem k bankomatu okouní skupinka teenagerů, podávají si dokola jointa, kluk s řídkou bradkou malátně vydechuje kouř do chladného vzduchu.

Na skleněném okně čehosi, co bývalo patrovou kancelářskou budovou na rohu State a Blake, je načmárané graffiti, šestistopá písmena, která sdělují LŽI LŽI SAMÉ LŽI.

Mrzí mě, že Ritchiemu Michelsonovi přidělávám práci. Život pochůzkářů byl pěkně drsný už předtím, než mě povýšili, a jsem si jistý, že za posledních čtrnáct týdnů se jim nijak neulehčilo. Ano, policajti mají stále zaměstnání a jejich plat patří zrovna teď k těm nejlepším v zemi. A ano, concordské měsíční kriminální statistiky ve většině kategorií nijak divoce nestoupily ve srovnání s tím, co se dělo ve stejnou dobu loňského roku, jistě, až na výrazné výjimky, protože podle výnosu BSPD je nyní ve Spojených státech amerických výroba, prodej nebo nákup jakýchkoli střel-

ných zbraní protiprávní, a tak přísný zákon se všeobecně těžko prosazuje, a ve státě jako New Hampshire ještě hůř.

Jenže v ostražitých očích lidí na ulici člověk pořád cítí latentní sklony k násilí a na pochůzkáři ve službě – stejně jako na pěšákovi ve válce – si latentní sklony k násilí vybírají svou pomalou, ubíjející daň. Takže být Ritchie Michelsonem, jsem nutně kapku utahaný, kapku vyhořelý a kapku náchylný k příležitostným jízlivým poznámkám.

Semaforey na Warren Street fungují, ale přestože jsem policista a přestože na křižovatce žádná jiná auta nejsou, zastavím, a zatímco čekám na zelenou, bubnuju prsty o volant, dívám se čelním oknem ven a myslím na tu ženu, která tak spěchala, že neměla ani kabát.

„Všichni to slyšeli?“ huláká detektiv McGully, velký, hřmotný chlap, dlaně si spojil do kornoutu jako megafon. „Máme datum.“

„Jak to myslíš, že máme datum?“ opáčí detektiv Andreas, povytáhne se na židli a zmateně, s otevřenými ústy se zadívá na McGullyho. „My už to datum přece známe. Všichni už to proklaté datum znají.“

Datum, které všichni znají, je třetího října, šest měsíců a jedenáct dní ode dneška, kdy se kus hmoty o průměru 6,5 kilometrů, složený z uhlíku a křemičitanů, srazí se Zemí.

„Ne datum, kdy sem ta pitomá gigantická hrouda dopadne,“ povykuje McGully a mává výtiskem *Concordského monitoru*. „Datum, kdy nám naše chytré mozky řeknou, kam dopadne.“

„Jo, to jsem viděl,“ přikývne detektiv Culverson, uvelebený u svého stolu s vlastními novinami; on čte *New York Times*. „Myslím, že devátého dubna.“

Já mám stůl v protějším rohu, u plechového koše na odpadky a mrňavé ledničky. Před sebou jsem si otevřel svůj poznámkový sešit a znovu si procházím, co jsem vypozero-

val na místě činu. Je to vlastně obyčejný modrý sešit toho druhu, který si studenti brávají na zkoušku. Můj táta byl profesorem, a když zemřel, našli jsme v podkroví asi pětadvacet beden takových tenkých sešitů, modrých jako drozdí vejce. Pořád je ještě používám.

„Devátého dubna? To vypadá tak brzy.“ Andreas se zase svalí na židli a sám pro sebe si znovu přízračně zamumlá: „Tak brzy.“

Culverson potřese hlavou a povzdechne si, McGully se vítězoslavně zachechtá. Tak tohle jsou trosky bývalého Útvaru pro vyšetřování kriminální činnosti Concordské policie, Oddělení kriminality dospělých: čtyři chlapi v kanceláři. Mezi loňským srpnem a dneškem zažilo Oddělení kriminality dospělých tři předčasné odchody do důchodu, jedno náhlé a nevysvětlené zmizení plus detektiva Gordona, který si během zatýkání za domácí násilí zlomil ruku, šel na nemocenskou a už se nevrátil. Tento odliv byl začátkem prosince částečně vyrovnán povýšením jednoho pochůzkáře. Mne. Detektiva Palace.

A to ještě můžeme mluvit o kádrovém štěstí. Kriminalita mladistvých se smrskla na dva policisty, Petersona a Guerreru. Průmyslovou kriminalitu zrušili úplně, s platností k prvnímu listopadu.

McGully otevírá dnešní *Monitor* a začíná číst nahlas. Přemýšlím o Zellově případu, probírám se poznámkami. *Žádné známky sporu nebo rvačky. // Mobil? // Škrtidlo: pásek, zlatá přezka.*

Černý pásek z kvalitní italské kůže, s ozdobnou značkou B&R.

„Rozhodujícím datem je podle astronomů z Harvard-Smithsonianova centra pro astrofyziku na Cambridge v Massachusetts devátý duben,“ čte McGully z *Monitoru*. „Tamní experti společně s řadou dalších astronomů, astrofyziků a obětavých amatérů sledují vytrvalý postup Maie, obrovského asteroidu formálně známého jako 2011GV₁...“

„Ježíši,“ zasténá žalostně, vztekle Andreas, vyskočí a žene se k McGullyovu stolu. Je to malý chlápek, roztěkaný, už čtyřicátník, ale hlavu má plnou tuhých černých kudrlin, jako cherubín. „My víme, co to je. Zůstal snad na téhle planetě někdo, kdo to všechno ještě neví?“

„Klid, kámo,“ konejší ho McGully.

„Já mám prostě po krk toho, jak nám to všechno cpou pořád dokola. Jak to pořád rozmazávají a vtoukají nám to do hlavy.“

„Tak už se prostě novinové články píšou,“ ozve se Culverson.

„No, tak já už toho mám plné zuby.“

„Ale je to tak.“ Culverson se usměje. Je to na Útvaru pro vyšetřování kriminální činnosti jediný afroamerický policista. Je to vlastně jediný afroamerický policista z celých concordských bezpečnostních složek a občas se o něm doromyslně mluví jako o „jediném černochovi v Concordu“, i když to přísně vzato není pravda.

„Dobrá, dobrá, tak já budu přeskakovat,“ slibuje McGully a konejšivě poplácá chudáka Andrease po rameni. „Vědci měli... tady to přeskočím, to přeskočím... drobné neshody, které se už převážně vyřešily, co se týče... přeskakuju, přeskakuju, přeskakuju. Tady: Onoho dubna, kdy zůstane do srážky jen pět a půl měsíce, budou zmapovány body deklinace a rektascenze potřebné k určení místa na zemském povrchu, kam Maia dopadne, s přesností do patnácti mil.“

McGully se na konci maličko zajíkne, jeho hromový baryton ztratí na síle a McGully tiše a dlouze hvízdne. „Patnáct mil.“

Do nastalého ticha se ozývá jen drobné cvakání radiátoru. Andreas stojí u McGullyho stolu, shora zírá na noviny, dlaně vedle boků se sevřely v pěst. Culverson ve svém pohodlném koutě bere propisku a začíná na kus papíru kreslit dlouhé čáry. Já zavřu modrý sešit, zakloním hlavu a upřu zrak kamsi k lasturovitě lampě uprostřed stropu.

„No, tak to je jádro pudla, dámy a páni,“ prohlásí McGully. Hromový baryton se mu vrátil, okázale zamává novinami a poskládá je. „Pak jsou tu reakce a tak.“

„Reakce?“ zakvílí Andreas a vztekle máchne rukama směrem k novinám. „Jaké reakce?“

„Ale však víš, kanadský premiér říká: ‚No, doufejme, že to dopadne v Číně,‘“ odpovídá s chechotem McGully. „Čínský prezident říká: ‚Hele, Kanado, bez urážky a tak, ale my máme jiný názor.‘ Však to znáš. Bla bla bla.“

Andreas znechuceně zamručí. Všechno to svým způsobem sleduju, ale ve skutečnosti, s očima upřenýma na lampu, přemýšlím. Nějaký chlápek jde uprostřed noci do McDonalda a oběsí se na záchodě v kabině pro postižené. Nějaký chlápek jde do McDonalda, je hluboká noc...

Culverson obřadně zvedá svůj papír a ukazuje něco, co má být zřejmě velký graf s osami X a Y.

„Oficiální asteroidový sázkový bank Concordské policie,“ oznamuje se smrtelně vážným výrazem. „Neváhejte a přistupte.“

Mám detektiva Culversona rád. Líbí se mi, že se pořád obléká jako opravdový detektiv. Dnes má třídičný oblek, lesklou vázanku a v kapsičce ladící kapesníček. Spousta lidí v tomto směru dočista z pohodlněla. Například Andreas nosí v současné době tričko s dlouhým rukávem a pohodlné džíny a McGully teplákovou soupravu Washington Redskins.

„Když už musíme zemřít,“ uzavírá to Culverson, „tak alespoň předtím vybereme od našich bratří a sester z pochůzkářské sekce pár doláčů.“

„Jasně, ale,“ Andreas se neklidně rozhlédne kolem sebe, „jak to asi máme předpovídat?“

„Předpovídat?“ McGully plácne Andrease složeným *Monitorem*. „Jak je asi máme vybírat, vole?“

„Já do toho jdu první,“ prohlásí Culverson. „Sázím rovnou stovku na Atlantik.“

„Čtyřicet doláčů na Francii,“ přidá se McGully a už ple- ni penězku. „Těm spratkům to jen prospěje.“

Culverson příkráčí s grafem do mého kouta a vsune mi ho na stůl. „A co ty, Ichabode Crane? Co ty si myslíš?“

„To jsou věci,“ říkám nepřítomně, v myšlenkách jsem u té ošklivé podlitiny, co měl mrtvý pod okem. Někdo praš- til Petera Zella do obličeje, pořádně, už dřív, ale ne moc dávno. Možná tak před dvěma týdny? Třemi týdny? Dok- torka Fentonová mi to řekne přesně.

Culverson čeká, obočí má tázavě povytažené. „Detektive Palaci?“

„Víš co, to se dá těžko říct. Hele, chlapi, kde si kupujete pásky?“

„Pásky?“ Andreas sklouzne pohledem k pasu a zase vzhledne, jako by to byla nějaká úskočná lest. „Já nosím kšandy.“

„Říká se tam tomu ‚U Humpreye,‘“ sdělí mi Culverson. „V Manchesteru.“

„Mně kupuje pásky Angela,“ oznámí nám McGully, který už se přesunul ke sportovní příloze, pohodlně se opřel a hodil si nohy na stůl. „O čem to, sakra, mluvíš, Palaci?“

„Dělám na tom případě,“ vysvětluju, a to už se na mě za- dívají všichni. „Na tom mrtvém, co jsme ho našli dneska ráno v McDonaldu.“

„Myslel jsem, že se oběsil,“ utrousí McGully.

„Prozatím tomu říkáme podezřelé úmrtí.“

„My?“ opáčí Culverson a uznale se na mě usměje. And- reas je ještě u McGullyho stolu, pořád zírá na první stránku novin, jednou rukou se drží za hlavu.

„Škrtidlem byl v tomto případě černý pásek. Zdobený. Na přezce bylo ‚B&R‘.“

„Belknap a Rose,“ sdělí mi Culverson. „Tak moment, ty na tom pracuješ jako na vraždě? Strašlivě veřejné místo na vraždu!“

„Belknap a Rose, přesně,“ vyhrknu. „Víš, všechno ostatní, co na sobě oběť měla, nebylo nic moc: obyčejný hnědý oblek, konfekční, stará obleková košile se skvrnami v podpaží, každá ponožka jiná. A i pásek měl *na sobě*, laciný hnědý pásek. Ale škrtidlo: pravá kůže, ručně šité.“

„Dobrá,“ usoudí Culverson. „Tak šel do B&R a koupil si za účelem sebevraždy luxusní pásek.“

„A máš to,“ utrousí McGully a obrátí stránku.

„Opravdu?“ Vstávám. „Mně prostě připadá, že když se chci oběsit a jsem normální chlap, co chodí do práce v obleku, tak mám pravděpodobně spoustu pásků. Proč bych jel dvacet minut do Manchesteru, do luxusních pánských oděvů, abych si koupil speciální pásek na sebevraždu?“

Začnu trochu přecházet před psacím stolem sem a tam, hrbím se, uhlazuju si knír. „Víš co, proč bych prostě nepoužil jeden z mnoha pásků, které už mám?“

„Kdoví?“ utrousí Culverson.

„A co je důležitější,“ dodává McGully a zívne, „koho to zajímá?“

„No jo,“ říkám, usadím se zpátky na své místo a zase popadnu modrý sešit. „Jasně.“

„Ty jsi snad spadl z nebe, Palaci. Víš to?“ povzdechne si McGully. Jediným svižným pohybem sbalí sportovní přílohu a hodí mi ji na hlavu. „Ty jsi jako z jiné planety nebo co.“

2.

Stařík za pultem v recepci ve Water West Building na mě tupě mžourá, jako by si právě dával šlofika nebo vstal z hrobu.

„Máte s někým v této budově domluvenou schůzku?“

„Ne, pane. Jsem policista.“

Vrátný má na sobě zválenou oblekovou košili a zdeformovanou, nahoře promáčklou služební čepici. Je pozdní

dopoledne, ale šedivý vestibul v sobě má něco soumravného a v příšeří líně poletují zrnka prachu.

„Jsem detektiv Henry Palace.“ Ukazuju mu odznak – ani se nepodívá, je mu to fuk – a tak si ho zase pečlivě zastrčím zpátky. „Jsem z Útvaru pro vyšetřování kriminální činnosti z ředitelství Concordské policie a vyšetřuji podezřelé úmrtí. Potřebuji zajít do kanceláří Merrimack Life and Fire.“

Odkašle si. „Co jsi, to jsi, synu. Co takhle šest stop čtyři palce?“

„Asi tak.“

Při čekání na výtah vstřebávám šerý vestibul: jeden kout střeží obří rostlina v těžkém, nízkém květináči, nad řadou mosazných schránek na poštu visí bezživotná krajina White Mountains, prastarý vrátný mne bedlivě sleduje ze svého hřadu. Tak tohle tedy byla ranní perspektiva mého pojišťováka, tady začínal své profesní živobytí den co den. Když se skřípající dveře od výtahu rozestoupí, zavane na mě zatuchlý vzduch. Tady dole ve vestibulu nic nemluví proti sebevraždě.

Šéf Petera Zella se jmenuje Theodore Gompers. Je to tvorohovitý, zavalitý týpek v modrém vlněném obleku a není na něm znát nejmenší překvapení, když mu tu zprávu sděluju.

„Zell, eh? No jo, to je moc zlé. Mohu vám něco nalít?“

„Ne, díky.“

„To je ale počasí, co?“

„Jo.“

Jsmo v jeho kanceláři a Gompers popíjí z nízké hranaté skleničky gin, nepřítomně si dlaní mne bradu a velkým oknem hledí ven na sníh, který se sype na Eagle Square. „Plno lidí svádí ty hromady sněhu na asteroid. Taky jste to

slyšel, ne?“ Mluví tiše, rozvážně, oči upírá ven na ulici. „Ale pravda to není. Zatím je přece pořád ještě dvě stě osmdesát miliónů mil odtud. Není tak blízko, aby měl vliv na naše klima, a nebude mít.“

„Jo.“

„Dokud samozřejmě nebude po všem.“ Povzdechne si a pomalu, jako kráva, obrátí hlavu ke mně. „Víte, lidi to pořádně nechápu.“

„To je jistě pravda,“ souhlasím a trpělivě čekám se svým modrým sešitem a propiskou. „Můžete mi říci něco o Peteru Zellovi?“

Gompers si usrkne ginu. „Ve skutečnosti není moc co povídat. Ten chlap byl rozený pojišťovák, to je jasné.“

„Rozený pojišťovák?“

„Jo. Já, já u pojistné matematiky začínal, absolvoval jsem ze statistiky a tak. Pak jsem přešel na prodej, v jistém okamžiku mě nějak povýšili do managementu a tady už jsem zůstal.“ Rozevřenými dlaněmi ukáže na kancelář a znaveně se usměje. „Ale Peter nikam nesměřoval. Já tím nemyslím, že to je nutně špatně, prostě nikam výš nemířil.“

Přikyvuju, a zatímco Gompers dál apaticky drmolí, rychle si čmárám poznámky do sešitu. Vypadá to, že Zell byl svým způsobem kouzelník na pojistnou matematiku, měl skoro nadpřirozenou schopnost protřídit si dlouhé sloupce demografických údajů a dojít k přesným závěrům ohledně rizika a odškodného. Byl také skoro patologicky stydlivý, což vypadalo tak, že chodil s očima sklopenýma k zemi, mumlal „ahoj“ a „v pohodě“, když musel, a na schůzích personálu sedával vzadu a díval se na ruce.

„A když ty schůze končily, kamaráde, vždycky byl první venku ze dveří,“ dodává Gompers. „Jeden měl pocit, že je mnohem šťastnější u svého stolu, kde si dělá svou práci s kalkulačkou a statistickými tabulkami, než s námi ostatními, s lidmi.“

Rychle píšu dál, povzbudivě a procítěně přikyvuju, abych Gomperse udržel při řeči, a myslím na to, že se mi ten chlápek, Peter Anthony Zell, začíná nějak líbit. Líbí se mi lidi, co rádi dělají svou práci.

„Ale co bylo na něm, na Zellovi, zvláštní – tohle šílenství na něj zjevně nikdy nemělo příliš velký vliv. Ani na úplném začátku, ani když to pak všechno začalo.“

Gompers zakloní hlavu k oknu, k nebi, a já se dohaduju, že když říká „když to pak všechno začalo“, myslí tím začátek léta loňského roku, kdy asteroid vstoupil do veřejného povědomí jako něco vážného. Vědci ho sice zaznamenali už v dubnu, ale během těch prvních dvou měsíců se objevoval jen ve zprávách o tajuplných a nadpřirozených věcech nebo v upoutávkách na úvodních stránkách Yahoo!, kde byly k vidění komické titulky jako „Smrt shora?!“, „Obloha padá!“ a podobně. Ale pro většinu lidí se stal reálnou hrozbou až začátkem června, kdy pravděpodobnost dopadu stoupla na pět procent a kdy se obvod Maie odhadoval na 4,5–7 kilometrů.

„Jen si vzpomeňte, jak lidi vyšilovali, jak u psacích stolů plakali. Ale Zell, jak jsem říkal, jen dál klopil hlavu a dělal si své. Jako by si myslel, že si ten asteroid přichází pro všechny kromě něj.“

„A co v poslední době? Změnilo se to nějak? Deprese?“

„No,“ váhá. „Víte, počkejte.“ Najednou zmlkne, jednu ruku si přitiskne na ústa a přimhouří oči, jako by se snažil uvidět něco zastřeného a vzdáleného.

„Pane Gompersi?“

„Jo, já jen... Promiňte, jen se snažím si něco vybavit.“ Oči se mu na vteřinku zavřou a pak se prudce rozevřou a já si na okamžik dělám starosti o spolehlivost svého svědka a maně mě napadá, kolik skleniček ginu si dneska dopoledne už asi vychutnal. „Je to zvláštní, ale byl tu jeden incident.“

„Incident?“

„Jo. Měli jsme tu jednu dívku, Theresu, účetní, a ona přišla na Halloween do práce oblečená jako asteroid.“

„Eh?“

„Já vím. Nechutné, co?“ Ale Gompers se při té vzpomínce zazubí. „Měla jen velký černý pytel na odpadky, s číslem, však víte co, a na štítku bylo dva-nula-jedna-jedna-G-V-jedna. Většina z nás se smála, někdo víc, někdo míň. Ale Zell se zničehonic prostě *zvenčnul*. Začal na tu dívku ječet a rvát a celý se klepal. Fakt z něj šla hrůza, hlavně proto, že jak už jsem říkal, normálně to byl takový tichošlápek. Nakonec se omluvil, ale druhého dne se v práci neukázal.“

„Jak dlouho byl pryč?“

„Týden? Dva týdny? Už jsem si myslel, že je nadobro pryč, ale pak se zase objevil, bez vysvětlení, a byl stejný jako dřív.“

„Stejný?“

„Jo. Tichý. Klidný. Soustředěný. Dřel, dělal, co se mu řeklo. Dokonce i když pojišťování vyschlo.“

„Pojišťování... Promiňte?“ říká. „Cože?“

„Pojišťování skončilo. Koncem podzimu, začátkem zimy, víte, jsme zastavili uzavírání pojistek nadobro.“ Vidí můj tázavý výraz a trpce se ušklíbne. „Hele, detektive, platil byste si vy životní pojištění zrovna teď?“

„Počítám, že ne.“

„Přesně tak,“ říká, popotáhne a dopije skleničku. „Počítám, že ne.“

Světla zablikají, Gompers vzhledne, zamumlá „no tak“, a vzápětí se světla zase jasně rozzáří.

„No, a tak jsem nechal Petera dělat to, co dělají všichni ostatní, což znamená prověřovat nároky čili odhalovat neoprávněná plnění a pochybné žádosti. Vypadá to praštěně, jenže zrovna tím, čili prevencí proti podvodům, je Variegated, naše mateřská společnost, v dnešní době přímo posedlá. V principu jí jde samozřejmě o to, aby celkově zůstala zisková. Víte, spousta výkonných ředitelů si teď jen vybírá